

ANALIZA POSLOVANJA GEOPROJEKT d.d. SPLIT

Meštrović, Damjan

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:111409>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA POSLOVANJA GEOPROJEKT
d.d. SPLIT

Mentor:

Prof.dr.sc.Dejan Kružić

Student:

Damjan Meštrović

Split, kolovoz, 2016.

Sadržaj

1. UVOD	4
1.1 Predmet i cilj završnog rada	4
1.2 Metode istraživanja	4
1.3 Struktura rada.....	4
2. Temeljni financijski izvještaji i pokazatelji poslovanja	6
2.1 Temeljni financijski izvještaji	6
2.1.1 Bilanca	7
2.1.2 Račun dobiti i gubitka	8
2.1.3 Izvještaj o novčanim tokovima	10
2.1.4 Izvještaj o promjenama kapitala	11
2.1.5 Bilješke uz financijska izvješća	11
2.2 Osnovni financijski pokazatelji poslovanja	12
2.2.1 Pokazatelji likvidnosti	13
2.2.2 Pokazatelji aktivnosti.....	15
2.2.3. Pokazatelji zaduženosti(menadžmenta duga).....	17
2.2.4.Pokazatelji ekonomičnosti.....	19
2.2.5. Pokazatelji profitabilnosti(rentabilnosti).....	19
2.2.6. Pokazatelji investiranja	22
3. Analiza poslovanja Geoprojekt d.d. Split.....	23
3.1. Opći podatci o poduzeću Geoprojekt d.d. Split.....	23
3.1.1. Misija tvrtke.....	25
3.1.2 Vizija tvrtke	26
3.2 Povijest poduzeća Geoprojekt.....	26
3.3 FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA GEOPROJEKT d.d. (2012.-2015.)	27
3.3.1 Bilanca (2012-2015.) Geoprojekt d.d	28
3.3.2 Račun dobiti i gubitka Geoprojekt d.d.(2012.-2015.)	29
3.3.3 Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka.....	30
3.3.4 Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka	32
3.4Analiza pomoću pokazatelja.....	36

3.4.1 Pokazatelji likvidnosti	36
3.4.2. Pokazatelji aktivnosti.....	37
3.4.3. Pokazatelji zaduženosti	38
3.4.4 Pokazatelji ekonomičnosti.....	39
3.4.5 Pokazatelji profitabilnosti.....	40
4.Zaključak	41
Literatura	43
Sažetak.....	44
Summary	44
Popis tablica i slika.....	45

1. UVOD

Analiza poslovanja poduzeća izuzetno je važan postupak jer se na njemu temelje sadašnje i buduće odluke u vođenju poduzeća. U uvodnom dijelu završnog rada utvrdit će se predmet istraživanja, metode istraživanja i struktura rada.

1.1 Predmet i cilj završnog rada

Predmet ovog završnog rada je analiza uspješnosti poslovanja tvrtke Geoprojekt d.d. u razdoblju od 2012. - 2015. godine. Cilj ovoga rada je prikaz poslovanja društva Geoprojekt d.d. putem analize financijskih izvještaja i pokazatelja uspješnosti poslovanja u prethodno spomenutom razdoblju.

1.2 Metode istraživanja

Pri izradi teorijskog dijela ovog završnog rada kao i prilikom donošenja zaključka koristit će se sljedeće metode:

- Metoda indukcije-metoda kojom se analizom pojedinačnih slučajeva dolazi do općih zaključaka.
- Metoda dedukcije-metoda kojom se analizom općeg pravila dolazi do pojedinačnog zaključka.
- Metoda sinteze- metoda spajanja jednostavnijih sudova u složenije.
- Metoda analize- metoda raščlanjivanja pojmova na njihove jednostavnije komponente
- Metoda studije slučaja- metoda kojom se proučava pojedinačni slučaj radi dobivanja što potpunijeg i cjelovitijeg uvida u predmet.
- Metoda kompilacije- metoda u kojoj se preuzimaju tuđi rezultati, zaključci, opažanja, stavovi.
- Metoda deskripcije- postupak jednostavnog opisivanja ili očitavanja činjenica, procesa i predmeta u prirodi i društvu te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja.
- Metoda komparacije- metoda koja se koristi prilikom usporedbe poslovanja kroz financijske izvještaje od 2012. do 2015. godine.
- Metoda intervjuiranja- postupak kojim se na temelju intervjua istražuju i prikupljaju podaci, informacije, stavovi i mišljenja o problemu istraživanja.

1.3 Struktura rada

Ovaj rad se sastoji od četiri dijela. U prvom, uvodnom dijelu je opisan predmet i cilj rada, metode kojima su analizirani podatci te struktura rada.

U drugome dijelu su opisani temeljni financijski izvještaji i osnovni financijski pokazatelji poslovanja. Definirani su pojmovi bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijska izvješća. U okviru financijskih pokazatelja poslovanja opisani su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti.

Treći dio rada je empirijski dio u okviru kojega se nalazi analiza poslovanja tvrtke Geoprojekt d.d. na temelju financijskih izvješća u razdoblju od 2012.- 2015. godine.

U četvrtom dijelu nalazi se zaključak kojim se nastoji zaokružiti ovaj rad.

2. Temeljni financijski izvještaji i pokazatelji poslovanja

2.1 Temeljni financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji su finalni proizvodi računovodstva kojima poduzeće daje informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcija unutarnjim i vanjskim korisnicima. Trebaju istinito i fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Istinito i objektivno predočavanje zahtjeva, vjerno predočenje učinka, transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu kriterija priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda poduzetnika¹. Prema Zakonu o računovodstvu, poduzetnici se dijele na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenima na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijska izvješća. Pokazatelji koji se uzimaju u obzir pri klasificiranju poduzetnika su:

- iznos ukupne aktive,
- iznos prihoda,
- prosječan broj radnika tijekom godine.²

Mikro i mali poduzetnici obavezni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje u okviru svojih godišnjih financijskih izvještaja.

Temeljni financijski izvještaji određeni Zakonom o računovodstvu su:

1. bilanca,
2. račun dobiti i gubitka,
3. izvještaj o novčanom tijeku,
4. izvještaj o promjenama kapitala,
5. bilješke uz financijske izvještaje.

¹ Narodne Novine 2015 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

² Zakon o računovodstvu Narodne novine, broj 78/15 i 134/15

2.1.1 Bilanca

Bilanca je sustavni prikaz imovine, kapitala i obaveza na određeni datum³. To je temeljni financijski izvještaj koji pokazuje financijski položaj poduzeća koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Sastavlja se za svaku poslovnu godinu, a može se sastavljati i za kraća vremenska razdoblja. U računovodstvu se imovina poduzeća naziva aktiva, a izvori imovine pasiva. Imovina poduzeća su ekonomski resursi od kojih poduzeće može ostvariti financijsku korist, a prema unovčivosti se dijele na kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu. Kratkotrajna imovina je ona imovina koja pretvara u novac u razdoblju do godinu dana. U kratkotrajnu imovinu spadaju:

- zalihe (sirovine, materijali, gotovi proizvodi, trgovačka roba itd.)
- potraživanja (od povezanih poduzetnika, od kupaca, od zaposlenika i članova itd.)
- financijska imovina (dionice kod povezanih poduzetnika, dani zajmovi povezanim poduzetnicima itd.)
- novac (u banci i blagajni)⁴

Dugotrajna imovina je ona imovina koja se pretvara u novac u razdoblju duljem od godine dana. Prema Pravilniku o izmjenama i dopunama pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja⁵, dugotrajna imovina se dijeli na:

- nematerijalnu (koncesije, patenti, licence, predujmovi za nabavu itd.)
- materijalnu (zemljište, objekti, postrojenja, oprema, biološka imovina, transportna imovina itd.)
- financijsku (dionice kod povezanih poduzetnika, zajmovi prema povezanim poduzetnicima, ulaganja u vrijednosne papire itd.)
- potraživanja (od povezanih poduzetnika, po osnovi prodaje na kredit itd.)⁶

³ Narodne Novine 2015 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

⁴ Žager, K., Žager L., (2008): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 56

⁵ NN br 130/10

Pasiva je pojam koji obuhvaća izvore financiranja imovine, to jest način na koji je imovina stečena. Dijeli se na obaveze i kapital. Kapital se odnosi na stjecanje imovine ulaganjem vlastitih sredstava dok se obaveze odnose na stjecanje imovine ulaganjem tuđih sredstava. Prema roku dospeljeća izvore imovine dijelimo na kratkoročne i dugoročne (obaveze) i na trajne (kapital).

U svakom trenutku imovina mora biti jednaka njenim izvorima, iz toga proizlazi temeljna računovodstvena jednakost koja se može izraziti sljedećim obrascem:

AKTIVA = PASIVA,

AKTIVA = VLASTITI KAPITAL + OBVEZE⁷

2.1.2 Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je prikaz prihoda, rashoda i financijskog rezultata u određenom vremenskom razdoblju. Pokazuje profitabilnost tvrtke tijekom nekog vremenskog razdoblja.⁸ Glavni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi i rashodi te njihova razlika, dobit ili gubitak. Prihodi i rashodi se evidentiraju prema računovodstvenom načelu nastanka poslovne promjene.

Prihod je povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, kada ti priljevi imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu.⁹ Prihode možemo podijeliti u sljedeće skupine :

- Poslovne prihode (prihodi od prodaje: proizvoda, usluga, izdavanja prostora itd..)
- Financijske prihode (pozitivne tečajne razlike, kamatne stope, dividende itd..)
- Izvanredne prihode (naplata prethodno otpisanih potraživanja, prihodi od prodaje dugotrajne imovine itd..)

⁶ Žager, K., Žager L., (2008): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 57

⁷ BELAK, V., Menadžersko računovodstvo, RRIIF, Zagreb, 1995., str. 19.

⁸ Ljiljana Vidučić Financijski menadžment 8. izdanje 2012. str. 378

⁹ HFSI 15 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

pri čemu prve dvije skupine čine prihode iz redovnog poslovanja.

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku smanjenja imovine ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala, osim onog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu.¹⁰ Rashode možemo podijeliti u sljedeće skupine:

- Poslovne rashode (troškovi: najma prostora, plaća, osiguranja , nabave sirovina itd..)
- Financijske rashode (kamate na kredite, negativne tečajne razlike, gubitci od prodaje dionica itd..)
- Izvanredni rashodi (otpis potraživanja , vrijednosna usklađenja dugotrajne imovine, kazne itd..)

pri čemu prve dvije skupine čine rashode iz redovnog poslovanja. Nakon sučeljavanja ukupnih prihoda i rashoda utvrđuje se bruto financijski rezultat. Ukoliko su prihodi veći od rashoda ostvarena je bruto dobit, odbijanjem poreza na dobit, odnosno postupkom oporezivanja dobiva se neto dobit.

Tablica 1 skraćeni prikaz sastavljanja računa dobiti i gubitka

Redni br.	Pozicija
1.	Prihodi iz osnovne djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7.	Dobitak/gubitak prije oporezivanja
8.	Porez na dobit ili gubitak
9.	Dobitak/gubitak financijske godine

Izvor: prikaz autora

¹⁰ HSFI 16 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

2.1.3 Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima prikazuje priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata tijekom obračunskog razdoblja. Novac obuhvaća novac u banci i blagajni kao i depozite po viđenju, dok su novčani ekvivalenti kratkotrajna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca te su podložna beznačajnom riziku promjene vrijednosti.¹¹ Pojmovi koji se koriste u opisivanju novčanih tokova, a često ih se poistovjećuje, su prihod i priljev te nastanak obveze i odljev novca. Prihod nastaje ispostavljanjem računa kupcu, ali tek kada kupac podmiri svoju obvezu kod poduzetnika nastaje priljev novca. Isto se može primjeniti na pojmove nastanka obveze i odljeva novca.

Izvještavaj o novčanom toku ima nekoliko svrha kao što su:

- ocjena sposobnosti poduzeća da ispuní svoje obveze prema vjerovnicima, isplati dividende,
- procjena učinaka novčanog toka te raznih nenovčanih aktivnosti na financijski položaj poduzeća,
- sposobnosti poduzeća da ostvari budući novčani tok.

Izvještaj o novčanom tijeku se sastoji od prikaza poslovnih, financijskih i investicijskih aktivnosti. Poslovne aktivnosti su one aktivnosti usmjerene na proizvodnju i prodaju proizvoda i robe te pružanje usluga. To su glavne aktivnosti poduzetnika koje proizlaze iz transakcije poslovnih događaja koje određuju, odnosno, utječu na dobit ili gubitak¹². Investicijske aktivnosti su stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja, koja nisu uključena u novac i novčane ekvivalente. To su ulagateljske aktivnosti koje obuhvaćaju primitke i izdatke koji su povezani uz transakcije s dugotrajnom imovinom. Financijske aktivnosti su aktivnosti koje za posljedicu imaju promjenu

¹¹ HSF11 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

¹² HSF11 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

veličine i sastava glavnice i dugova subjekta¹³. Gotovinski tijek iz financijskih aktivnosti uključuje aktivnosti vezane za promjenu zaduženosti (kredit, emisija, otplata kreditnih vrijednosnica, isplatu dividendi)¹⁴.

Za izradu izvještaja o novčanom tijeku koriste se indirektna i direktna metoda.

2.1.4 Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje strukturu vlastitog kapitala i promjene na svim stavkama vlastitog kapitala na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na početak razdoblja¹⁵. To je izvještaj koji govori o promjenama u kapitalu između dva datuma bilance, između tekuće i prethodne godine odnosno u razdoblju od godine dana. Svrha izvješća je dati prikaz vrijednosti neto promjene vrijednosti tvrtke tj. bogatstva dioničara pri čemu se u bilješci navodi uzroku rasta/pada kapitala¹⁶.

Uzroci rasta/pada kapitala mogu biti promjene u:

- upisanom kapitalu,
- rezervi,
- zadržanoj dobiti ili prenesenom gubitku,
- gubitku ili dobiti financijske godine¹⁷

2.1.5 Bilješke uz financijska izvješća

Bilješke uz financijska izvješća predstavljaju detaljnu dopunu i razradu podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka i izvješća o novčanom toku. One trebaju pratiti razradu podataka u pojedinim

¹³ HSF11 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

¹⁴ Vidučić Lj., Financijski menadžment, 8. izdanje 2012, str. 384

¹⁵ Belak, V., Profesionalno računovodstvo, 2006.

¹⁶ Vidučić Lj., Financijski menadžment, 8. izdanje 2012

¹⁷ Efzg (2015): Financijski izvještaji, <http://web.efzg.hr/dok/RAC//hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf>

izvješćima radi smislene prezentacije ključnih informacija. Svode se na dvije osnovne skupine: one koje objašnjavaju računovodstvene politike primjenjene u izradi izvješća te ostale podatke koji su važni za razumijevanje izvješća.¹⁸

2.2 Osnovni financijski pokazatelji poslovanja

Pokazatelji financijske analize su racionalni, odnosni brojevi, tj. financijski indeksi koji stavljajući u odnos određene veličine prikazuju uspješnost poslovanja poduzeća. Najveći dio podataka koji se koristi za izračunavanje pokazatelja nalazi se u temeljnim financijskim izvještajima – bilanci, računu dobiti i gubitka, te izvješću o novčanim tokovima.¹⁹

To je jedna od najčešće korištenih analiza financijskih izvješća. Povezivanjem stavki iz jednog i/ili dvaju izvješća, odnosno knjigovodstvenih i/ili tržišnih podataka, ona pokazuje povezanost između računa u financijskim izvješćima i omogućuje vrjednovanje financijskog stanja i poslovanja tvrtke.²⁰ Ti podatci predstavljaju informacijski temelj za donošenje određenih odluka. Zbog toga što postoji niz pokazatelja koji se mogu primijeniti u financijskoj analizi, potrebno je iste koristiti selektivno i primjenjivati one s najvećom eksplanatornom moći.

Pokazatelje možemo svrstati u sljedeće skupine²¹ :

- pokazatelji likvidnosti
- pokazatelji aktivnosti
- pokazatelji zaduženosti
- pokazatelji ekonomičnosti
- pokazatelji profitabilnosti

¹⁸ Vidučić Lj. Financijski menadžment, 8. izdanje 2012, str. 385.

¹⁹ https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

²⁰ Vidučić Lj. Financijski menadžment, 8. izdanje 2012, str. 392.

²¹ Šarlija, 2009, https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

- Pokazatelji investiranja

2.2.1 Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost je svojstvo imovine ili njezinih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće preuzetih obveza. Pokazatelji likvidnosti su mjere sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze²². Redovito podmirenje tekućih obaveza je važno radi toga da ne bi došlo do zastoja u redovitom poslovanju te do blokade novčanog računa u ključnim trenucima za poslovanje. Najučestaliji pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent tekuće likvidnosti,
- koeficijent ubrzane likvidnosti,
- koeficijent trenutne likvidnosti,
- koeficijent financijske stabilnosti.

2.2.1.1. Koeficijent tekuće likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazatelj je likvidnosti najvišeg stupnja jer u odnos dovodi pokriće i potrebe za kapitalom u roku od godine dana.

$$\text{koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Ocjena vrijednosti pokazatelja se vrši usporedbom s industrijskim prosjekom i analizom trenda. Koeficijent može biti nizak ili visok te pokazivati uzlazni ili silazni trend. Previsoki koeficijent ukazuje na slabo upravljanje imovinom, slabo korištenje kratkoročnih kredita ili nekurentne zalihe. Ukoliko ima silazni trend, upozorava na to da obaveze rastu brže od kratkoročne imovine. Niski koeficijent u odnosu na industiju ukazuje na potrebu za detaljnijom analizom²³. Općenito se smatra da koeficijent manji od 1,5 ukazuje na mogućnost da poduzeće ostane bez sredstava za podmirenje svojih

²² https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

²³ Vidučić Lj. Financijski menadžment, 8. izdanje 2012, str. 394.

dugoročnih obaveza. Zadovoljavajuća vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti je ona koja ne odstupa značajno od industrijskog prosjeka, a ukoliko industrijski prosjek nije poznat, tada bi ovaj omjer trebao iznositi približno 2:1 ²⁴.

2.2.1.2 Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti posebno je mjerilo likvidnosti drugog stupnja. To je pokazatelj koji se koristi za procjenu može li poduzeće udovoljiti svojim kratkoročnim obvezama upotrebom svoje najlikvidnije imovine. Računa se prema sljedećoj formuli:

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{tekuća imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Poželjna vrijednost ovog pokazatelja je ona koja ne odstupa značajno od industrijskog prosjeka. Ukoliko industrijski prosjek nije poznat, tada je poželjna vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti približno jednaka omjeru 1:1. Preporučena minimalna vrijednost ovog koeficijenta iznosi 0,9. Ako je pokazatelj visok, znači da je potrebno unaprijediti upravljanje gotovinom radi smanjenja suviška gotovine, pooštriti kreditnu politiku ili smanjiti kratkotrajnu u korist dugotrajne imovine.

2.2.1.3 Koeficijent trenutne likvidnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, tj. novčanim sredstvima. To je pokazatelj koji se koristi u slučaju kad potraživanja čine većinu kratkotrajne imovine, a postoji praksa kašnjenja u njihovoj naplati. Računa se prema sljedećoj formuli:

$$\text{koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{ukupne kratkoročne obveze}}$$

²⁴ https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

2.2.1.4 Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent financijske stabilnosti računa se po sljedećoj formuli:

$$\text{koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{dugotrajna imovina}}{\text{kapital} + \text{dugoročne obveze}}$$

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od jedan, jer se iz dijela dugoročnih izvora treba financirati ne samo dugotrajna već i kratkotrajna imovina. Zato je smanjenje ovoga koeficijenta pozitivna tendencija, jer ako dugotrajna imovina angažira likvidnu kratkoročnu imovinu može doći do smanjenja mogućnosti podmirenja tekućih obveza.

2.2.2 Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti koriste se pri ocjeni djelotvornosti kojom management angažira imovinu koju su mu povjerili vlasnici. Oni upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Ukoliko je poznat koeficijent obrta, tada je moguće izračunati i prosječne dane vezivanja sredstava. Općenito pravilo govori kako je bolje da je koeficijent obrta što veći broj, tj. da je vrijeme vezivanja ukupne i pojedinih vrsta imovine što kraće. Neki od najčešće korištenih pokazatelji aktivnosti:

- koeficijent obrta ukupne imovine
- koeficijent obrta dugotrajne imovine
- koeficijent obrta kratkotrajne imovine
- koeficijent obrta potraživanja
- trajanje naplate potraživanja

2.2.2.1. Koeficijent obrta ukupne imovine

Koeficijent obrta ukupne imovine govori koliko puta se ukupna imovina tvrtke obrne u tijeku jedne godine, odnosno koliko tvrtka uspješno koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Ovo je jedan od najčešće korištenih pokazatelja aktivnosti koji izražava veličinu imovine potrebne za obavljanje stanovite razine prodaje ili, obrnuto, kune iz prodaje koje donosi svaka kuna imovine.

$$\text{Koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupna imovina}}$$

2.2.2.2 Koeficijent obrta dugotrajne imovine

Obrt dugotrajne imovine predstavlja omjer ukupnih prihoda i dugotrajne imovine, a pokazuje koliko uspješno tvrtka koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Općenito je poželjno postići što veću vrijednost pokazatelja jer to znači da je manje novca potrebnog za stvaranje prihoda vezano u fiksnoj imovini. Opadajući pokazatelj može biti indikator preinvestiranja u postrojenja, opremu ili neku drugu stalnu imovinu.

$$\text{Koeficijent obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

2.2.2.3 Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine govori koliko puta se kratkotrajna imovina tvrtke obrne u tijeku jedne godine. Mjeri relativnu efikasnost kojom poduzeće rabi kratkotrajnu imovinu za stvaranje prihoda.

$$\text{Koeficijent obrta kratkotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{kratkotrajna imovina}}$$

2.2.2.4 Koeficijent obrta potraživanja

Koeficijent obrta potraživanja stavlja u omjer prihod od prodaje sa stanjem na kontu potraživanja.

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja}}$$

2.2.2.5 Trajanje naplate potraživanja

Mjeri dužinu vremena potrebnog za pretvaranje prosječne prodaje u novac. Računa se na kvartalnoj (91) ili na godišnjoj osnovi (365). Niska vrijednost ovoga pokazatelja znači da poduzeće uspješno naplaćuje svoja potraživanja.²⁵

$$\text{Trajanje naplate potraživanja} = \frac{\text{broj dana razdoblja}}{\text{koeficijent obrta potraživanja}}$$

2.2.3. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju strukturu kapitala i načine na koje poduzeće financira svoju imovinu. Oni se koriste za procjenu financijskog rizika poduzeća. Poduzeća sa značajno visokim stupnjem zaduženosti gube financijsku fleksibilnost, mogu imati probleme pri pronalaženju novih investitora, a mogu se suočiti i s rizikom bankrota. Najčešći pokazatelji zaduženosti su :

- koeficijent zaduženosti
- koeficijent vlastitog financiranja
- odnos duga i glavnice
- stupanj pokrića I
- stupanj pokrića II

2.2.3.1 Koeficijent zaduženosti

²⁵ https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza_financijski_pokazatelji.pdf

Pokazatelj zaduženosti pokazuje koliki udio sredstava su osigurali vjerovnici. Dakle, daje informacije o tome kontrolira li društvo svoje dugove. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik, a što je manji, niži je financijski rizik. U pravilu vrijednost pokazatelja trebala biti 50% ili manja.

$$\text{Koeficijent zaduženosti} \left(\frac{D}{A} \right) = \frac{\text{Ukupni obveze}}{\text{Ukupna imovina}}$$

2.2.3.1. Koeficijent vlastitog financiranja

Koeficijent vlastitog financiranja govori koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) a njegova vrijednost bi trebala biti veća od 50%.

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}}$$

2.2.3.2. Odnos duga i glavnice (kapitala)

Gornja granica odnosa duga i glavnice je najčešće 2:1 (konzervativna granica 1:1), s udjelom dugoročnog duga ne većim od jedne trećine. Visoka vrijednost ovog pokazatelja ukazuje na moguću poteškoću pri vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata.

$$\text{odnos duga i glavnice} = \frac{\text{ukupni dug (obveze)}}{\text{glavnica(kapital)}}$$

2.2.3.3. Stupanj pokrića I i II

Stupanj pokrića I. i II. govore o pokriću dugotrajne imovine glavnicom (stupanj pokrića I.), tj. glavnicom uvećanom za dugoročne obveze (stupanj pokrića II.). Potrebno je istaknuti da kod vrijednost pokazatelja stupanj pokrića II. treba mora biti veća od jedan. Sva navedeni pokazatelji zaduženosti govore o statičkoj zaduženosti odnosno zaduženosti u određenom vremenskom

trenutku. Potrebno je istaknuti da kod vrijednost pokazatelja stupanj pokrića II. treba mora biti veća od jedan.²⁶

$$\text{Stupanj pokrića I} = \frac{\text{vlastiti kapital} * 100}{\text{dugotrajna imovina}}$$

$$\text{Stupanj pokrića II} = \frac{(\text{vlastiti kapital} + \text{dugoročne obveze}) * 100}{\text{dugotrajna imovina}}$$

2.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ti pokazatelji računaju na temelju podatka iz računa dobiti i gubitka. U pravilu pokazatelji bi trebali biti veći od jedan, odnosno, što su veći, to se više prihoda ostvaruje na jedinici rashoda. Temeljni pokazatelji ekonomičnosti su:²⁷

- Ekonomičnost ukupnog poslovanja
- Ekonomičnost prodaje

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupni rashodi}}$$

$$\text{Ekonomičnost prodaje} = \frac{\text{Prihod od prodaje}}{\text{Rashodi od prodaje}}$$

2.2.5. Pokazatelji profitabilnosti

²⁶ Šarlija 2009 https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

²⁷ doc.dr.sc.BOŽO VUKOJA, <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf>

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade tvrtke, odnosno pokazuju ukupni efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarenja profita. Spadaju u najvažnije dijelove financijske analize. Profitabilnost se može mjeriti u odnosu na obujam prodaje i u odnosu na ulaganje, a izražava se u postotku. Niska profitabilnost ukazuje na propast tvrtke u budućnosti. Najčešće korišteni pokazatelji profitabilnosti su:²⁸

- bruto profitna marža
- neto profitna marža
- temeljna snaga zgrade
- povrat na ukupnu imovinu/investicije (ROA ili ROI)
- povrat na vlastiti kapital/dioničku glavnici (ROE)

2.2.5.1. Bruto profitna marža

Bruto profitna marža računa se dijeljenjem prihoda od prodaje umanjenih za trošak prodane robe s prihodima od prodaje. Stoga ovaj pokazatelj odražava kako politiku cijena koju tvrtka provodi, tako i efikasnost proizvodnje, odnosno kontrolu troškova. Nizak pokazatelj može značiti da se tvrtka opredijelila za povećanje profitabilnosti povećanjem obujma.

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{Prodaja} - \text{Troškovi za prodano}}{\text{Prodaja}}$$

2.2.5.2 Neto profitna marža

Neto profitna marža pokazuje kako menadžment kontrolira troškove, rashode i prihode, pa se koristi kao pokazatelj efikasnosti menadžmenta. Računa se putem sljedeće formule:

²⁸ Vidučić Lj. Financijski menadžment, 8 . izdanje 2012, str. 401.

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{Neto dobitak} - \text{Dividende prioritetnih dioničara}}{\text{Prodaja}}$$

2.2.5.3. Temeljna snaga zarade tvrtke

Pokazatelj temeljne zarade dobar je pokazatelj za usporednu analizu u slučaju kad postoje razlike u stupnju financijske poluge. Računa se putem sljedeće formule:

$$\text{Temeljna snaga zarade} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Ukupna imovina}}$$

2.2.5.4. Povrat na ukupnu imovinu (ROA)

Pokazatelj povrata na ukupnu imovinu pokazuje sposobnost tvrtke da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit. Pokazuje koliko je lipa tvrtka zaradila na svaku kunu imovine. Usporedbom ove stope s kamatnom stopom može se zaključiti isplati li se firmi zaduživati. Računa se putem sljedeće formule :

$$\text{Povrat na ukupnu imovinu} = \frac{\text{Neto dobitak} - \text{dividende prioritetnih dioničara}}{\text{Ukupna imovina}}$$

2.2.5.5 Povrat na vlastiti kapital (dioničku glavniciu)

Povrat na vlastiti kapital pokazuje snagu zarade u odnosu na ulaganja dioničara. Kako je osnovni cilj poslovanja tvrtke povećanje vrijednosti za dioničare, ovaj pokazatelj je najbolja pojedinačna mjera uspješnosti tvrtke u ispunjenju tog cilja.²⁹

$$\text{Povrat na vlastiti kapital (ROE)} = \frac{\text{Neto dobitak nakon prioritetnih dividendi}}{\text{Trajni kapital}}$$

²⁹ Vidučić Lj. Financijski menadžment, 8. izdanje 2012, str. 405

2.2.6. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja služe za mjerenje uspješnosti ulaganja u redovne (obične) dionice poduzeća. Za izračunavanje ovih pokazatelja, osim podataka iz financijskih izvještaja, potrebni su i podaci o dionicama, posebice o broju i tržišnoj vrijednosti dionica.

Najčešće se koriste sljedeći pokazatelji:

Tablica 2- prikaz pokazatelja investiranja

Vrste	Formula	Pokazuju
Dobit po dionici	Neto dobit/br.dionica	Koliko se novčanih jedinica dobiti ostvari po jednoj dionici
Dividenda po dionici	Dio neto dobiti/br.dionica	Koliko se novčanih jedinica dividende ostvari po jednoj dionici.
Odnos isplate dividendi	Div. po dionici/dob.po dionici	obuhvaća odnos dividende po dionici i dobiti po dionici.
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	Trž.cijena dionice/dob.po dionici	pokazuje koliko je puta tržišna cijena dionice veća od dobiti po dionici.
Dividendna rentabilnost dionice	Dividnenda po dionici/trž. cijena dionice	pokazuje odnos dividende po dionici i tržišne cijene dionice

izvor: prikaz autora

3. Analiza poslovanja Geoprojekt d.d. Split

3.1. Opći podatci o poduzeću Geoprojekt d.d. Split

Tvrtka Geoprojekt d.d. pruža usluge iz područja geodezije, prostornog uređenja, projektiranja i građevinskog nadzora. Sastoji se od tri glavna odjela: Odjela za projektiranje, Geodetskog odjela i Odjela za zajedničke poslove. Geodetski odjel se bavi izradom:

- DRŽAVNA IZMJERA I KATASTAR NEKRETNINA (tematske i pravne karte, skeniranje i vektorizacija katastarskih planova, predparcelacijski elaborat, parcelacijski elaborat, elaborat usklađenja stanja u katastarskom operatu i zemljišnoj knjizi, elaborat nepotpunog izvlaštenja i privremenog zauzimanja)
- INŽENJERSKA GEODEZIJA (stručni geodetski nadzor nad izgradnjom infrastrukturnih objekata niskogradnje, visokogradnje i hidrogradnje, iskolčenje i izrada elaborata iskolčenja, progibi mostova, viaduktova i akvaduktova..)
- KATASTAR PODZEMNIH INSTALACIJA (vođenje i održavanje katastra podzemnih i nadzemnih vodova, izrada prerisa podzemnih vodova, Traganje, iskolčenje i obilježavanje podzemnih vodova)
- 3D - 4D MODELI (izrada svih vrsta interaktivnih trodimenzionalnih modela, potrebnih za izradu projektnih dokumentacija i prezentacije, izrada 4D modela - uz prostorne koordinate X,Y,Z (3D) uvodi se i četvrta dimenzija - vrijeme, 3D print - maketa generirana direktno iz datoteke uz minimalnu ručnu doradu)
- GIS -Pripremanje i prikupljanje svih vrsta prostornih podataka za implementaciju u baze podataka.
- HIDROGRAFIJA (batimetrija (mjerjenje dubina), kontrola dubine luka, marina, vodotoka i kanala, snimanje podvodnih koridora u svrhu projektiranja, praćenje iskopa i nasipa)

Odjel za projektiranje se bavi:

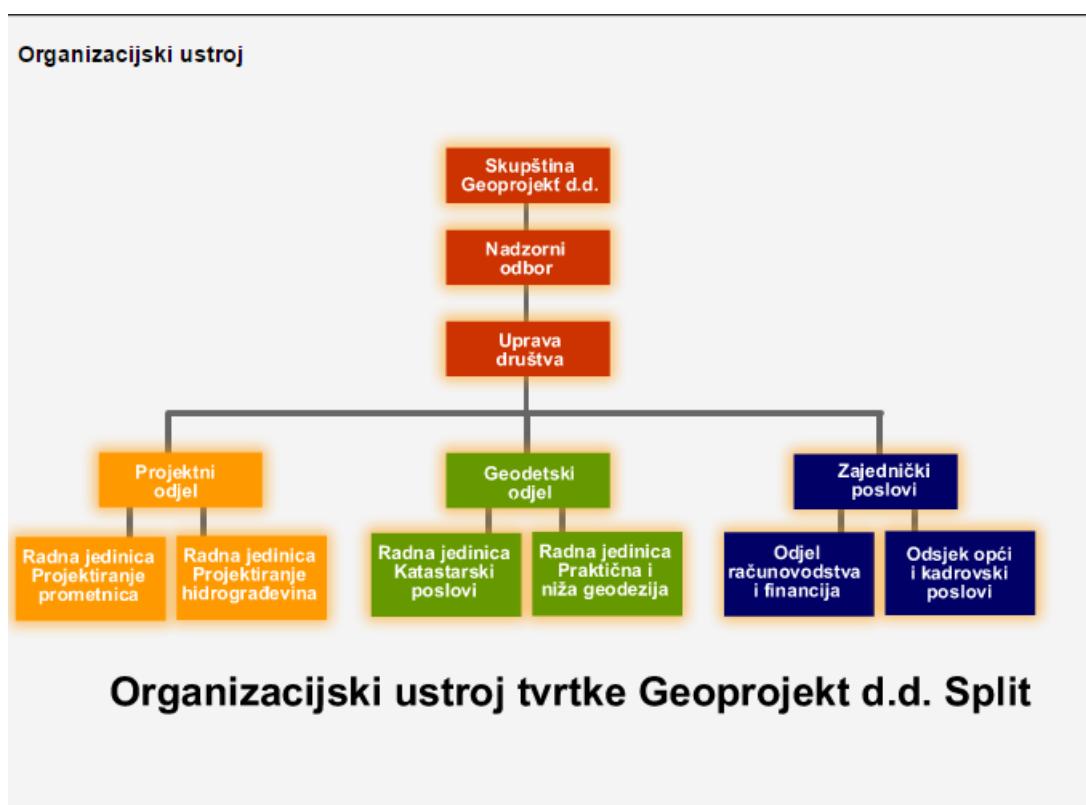
- PROJEKTIRANJE SVIH VRSTA PROMETNIH POVRŠINA (vangradske ceste (autoceste, državne, županijske, lokalne i ostale), gradske ulice i trgovi, površine oko stambenih i poslovnih zona)
- PROJEKTIRANJE SVIH VRSTA HIDROOBJEKATA (vodovodne mreže, regulacije vodotoka, kanalizacije, vodospreme, crpne stanice)

Odjel za zajedničke poslove sastoji se od:

- ODJELA ZA RAČUNOVODSTVO I FINACIJE
- ODJELA ZA KADROVSKE I OPĆE POSLOVE.

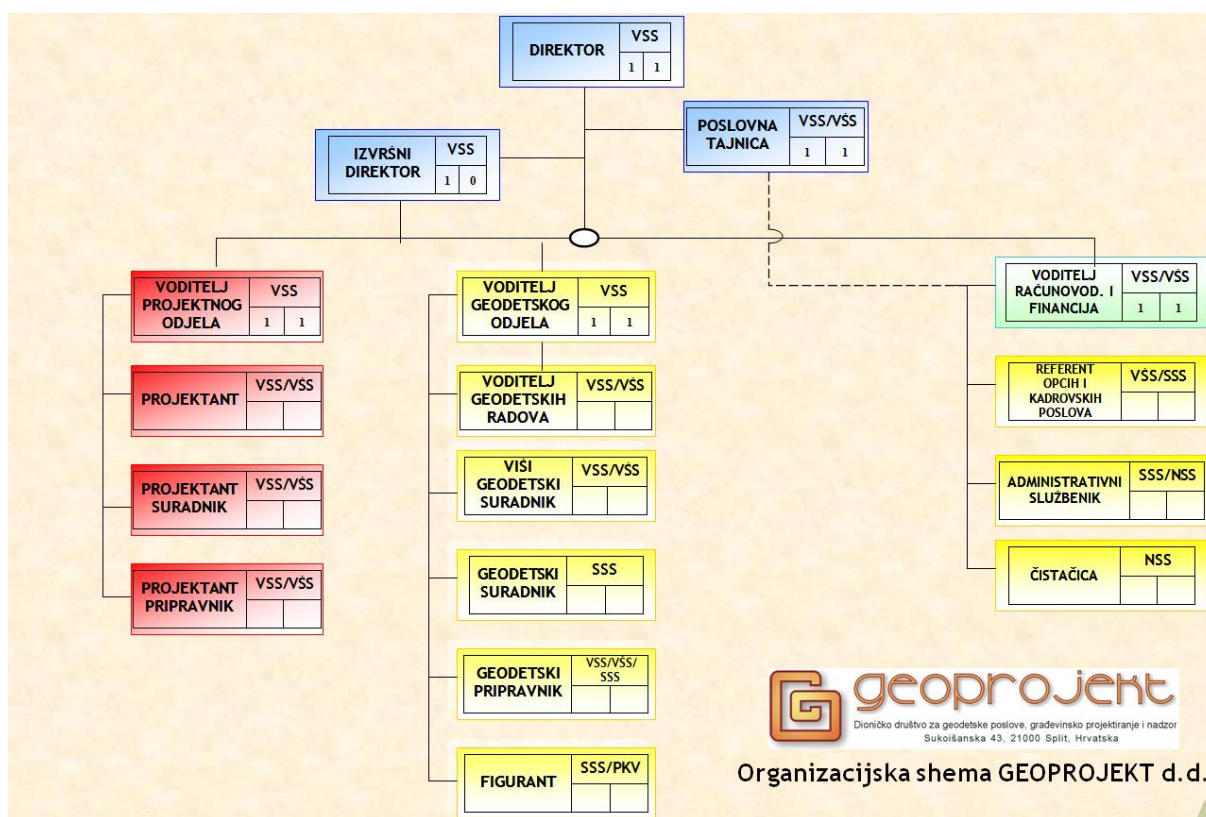
Organizacijska struktura je detaljnije prikazana na slijedeće dvije sheme:

Slika 1- Organizacijski ustroj tvrtke Geoprojekt d.d.

izvor: <http://www.geoprojekt.hr/frame15.asp?gid=10&id=421>

Slika 2- shema organizacijske strukture tvrtke Geoprojekt d.d.

izvor: interni izvori

Zapošljavanjem mladih i obrazovanih ljudi, ulaganjem u njihovu edukaciju i stručno usavršavanje kroz razne stručne škole, seminare, Geoprojekt je uspješno izgradio svoje prepoznatljivo mjesto u regiji.

3.1.1. Misija tvrtke

Svoje postojanje i egzistencijom na tržištu GEOPROJEKT d.d. odredio je svojom misijom i vizijom. Misija Geoprojekta od dana osnivanja u svibnju 1955. godine je pružanje cjelokupne usluge našim korisnicima.

Zahvaljujući dugogodišnjem iskustvu i radu te stalnim praćenjem tržišnih potreba i trendova kao i brzom i fleksibilnoj prilagodbi novim trendovima, Geoprojekt stvara nove vrijednosti i proizvode u području:

- projektiranja prometnica,
- projektiranja hidrograđevinskih objekata,
- izvođenja različitih geodetskih radova.

3.1.2 Vizija tvrtke

Vizija GEOPROJEKT d.d. utemeljena je u prvom redu na misiji Organizacije na način da se svi postojeći resursi usmjere na to kako bi se ostvario daljnji razvoj i unaprjeđenje poslovanja s ciljem postizanja prepoznatljive kvalitete i učinkovitosti od strane korisnika proizvoda i usluga na području na Splitsko-dalmatinske županije, ali i izvan njenih granica.

Organizacija je stekla i održava sredstva koja su joj potrebna za postizanje sukladnosti sa zahtjevima kupaca u području projektiranja prometnica i izvođenja različitih geodetskih radova

3.2 Povijest poduzeća Geoprojekt

Geoprojekt je osnovan u svibnju 1955. g. pod imenom "Geoservis" kao biro za primijenjenu geodeziju – Split. Osnivači su bili grupa građana. Priliv stanovništva u općinu Split i tadašnji razvoj gospodarskih djelatnosti u regiji pogodovao je jačanju poduzeća. Osim usluga geodetske djelatnosti, pojavila se potreba i za izradom projektne dokumentacije. Zato 1965. godine dolazi do preregistracije poduzeća koje uzima sadašnji naziv "Geoprojekt", a registrirano je za obavljanje geodetskih poslova, građevinsko projektiranje i nadzor. Geoprojekt se dokazao kao poduzeće koje prati intenzivno širenje općine Split pripremajući se za izgradnju individualnih objekata, stambenih naselja, prometnica, radnih pogona i slično.

Počinju se sustavno evidentirati podzemne instalacije na području Splita, te Geoprojekt izrađuje i održava njihov registar. Na navozima brodogradilišta "Geoprojekt" daje usluge pri centriranju brodova, montaži brodskih sekcija, centriranju osovinskih vodova, kontroli kranskih šina i dizalica. Godine 1972. uvodi se radničko samoupravljanje i osniva se Radnički savjet, a 1978. poduzeće je registrirano kao Društveno poduzeće. Osnivač je bila općina Split.

Godine 1977. "Geoprojekt" na dodjeljenoj lokaciji počinje graditi vlastiti poslovni prostor površine 1.555 m² u Sukojišanskoj ulici 43 i u njega useljava 1982. god.

U razdoblju od 1978. do 1988. "Geoprojekt" nastavlja s dobrim poslovanjem. Uspješno se radi na izradi idejnih, glavnih i izvedbenih projekata iz osnovnih djelatnosti firme (projektiranje cesta i komunalne infrastrukture): vodovodi, kanalizacije, regulacija vodotoka, izvangradske ceste raznih kategorija, gradske ulice, uređenje terena gradskih stambenih i tvorničkih zona s infrastrukturom,

rekonstrukcija gradskih raskrižja i opasnih točaka na državnim cestama, a pristupa se i projektiranju pješačkih i cestovnih mostova. Spomenuti projekti rade se uglavnom na prostoru Dalmacije, od Zadra do Dubrovnika, uključujući i otoke.

Od 1984. do 1986. Geoprojekt , osim uobičajene projektantske djelatnosti, u suradnji s nekoliko splitskih projektnih biroa, radi na izradi dokumentacije za dva velika projekta u Iraku-prometnice i uređenje terena tvorničkih i vojnih kompleksa i na jednom projektu u Alžiru prometnice i uređenje terena stambenih kompleksa. Ti projekti rađeni su u skladu sa međunarodnim propisima i standardima, odnosno na engleskom i francuskom jeziku.

U razdoblju od 1986. do 1989. "Geoprojekt" se uključuje i u izradu dijelova PUP – ova manjih stambenih zona na području grada Splita i okolnih obalnih područja. Sa zastarjelom opremom i stalnim osipanjem kadrova, u godinama stvaranja nove države "Geoprojekt" prolazi kroz svoje najteže razdoblje. Godine 1992. izvršena je pretvorba. Poduzeće je procijenjeno na 1.760.000 DM. Radnički savjet je ukinut i izabran je Nadzorni odbor. Nedostatak poslova i inflacija, te rat učinili su da se osobni dohoci spuste na najnižu razinu. Loša poslovna vremena traju do 1998. godine, nakon čega opet počinje uspon.

Godine 1996. poduzeće se privatizira i dobiva većinskog vlasnika, tvrtku BUMES, koji postavlja novog direktora. Geoprojekt je te godine gotovo pred stečajem, što nužno dovodi do odlaska kadrova koji u kriznom razdoblju ne vide svoju perspektivu. Usprkos poteškoćama uspijeva se nabaviti nova oprema – geodetski instrumenti za terenski rad te hardware i software za projektiranje i kancelarijsku obradu podataka, a u godinama koje slijede, dolaze i novi stručnjaci.

Od 2000. godine počinje vrijeme konsolidacije uz dobre rezultate u radu. Godine koje slijede završavaju s dobiti u poslovanju, a 2003. i 2004. dioničarima se prvi put isplaćuje dividenda. Stabilnost osigurava sve veći zamah investicija, čime i Geoprojekt dobiva sve značajnije poslove. Još jedan poslovni iskorak događa se od ožujka 2005. godine, kada vlasnik postaje tvrtka AEQUITAS d.o.o.³⁰

3.3 FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PODUZEĆA GEOPROJEKT d.d. (2012.-2015.)

³⁰ <http://www.geoprojekt.hr/frame15.asp?gid=10>

3.3.1 Bilanca (2012-2015.) Geoprojekt d.d

Tablica 3- prikaz bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Stavke	2012.	2013.	2014.	2015.
Dugotrajna imovina	3.798.905	3.872.645	4.286.047	4.391.582
Nematerijalna imovina	3.725	39.353	52.517	37.520
Materijalna imovina	2.535.665	2.624.724	3.542.428	3.707.722
Dugotrajna financijska imovina	1.259.515	1.208.568	691.102	646.340
Kratkotrajna imovina	5.928.331	6.248.691	6.022.317	6.137.585
Zalihe	0	0	2.000	1.540
Potraživanja	3.561.413	3.800.296	2.931.399	4.084.987
Kratkotrajna financijska imovina	1.019.951	1.555.207	1.577.182	1.000.000
Novac u blagajni i banci	1.346.967	893.188	1.511.736	1.051.058
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	57.813	56.185	30.812	33.995
UKUPNO AKTIVA	9.785.049	10.177.521	10.339.176	10.563.162
Kapital i rezerve	7.717.553	8.258.537	7.980.840	7.941.022
Temeljni(upisani) kapital	6.657.300	6.657.300	6.657.300	6.657.300
Kapitalne rezerve	22.628	22.628	22.628	22.628
Rezerve iz dobiti	600.039	704.335	704.335	704.335
Revalorizacijske rezerve	0	0	-770.801	-786.378
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	0	437.586	880.764	945.369
Dobit ili gubitak poslovne godine	437.586	436.688	486.614	397.768
Rezerviranja	550.359	529.142	1.063.890	1.236.116
Dugoročne obveze	67.703	0	14.928	11.034
Kratkoročne obveze	1.449.434	970.938	1.264.022	1.372.589

Odgodeno plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja	0	418.904	15.496	2.401
UKUPNA PASIVA	9.785.049	10.177.521	10.339.176	10.563.162

Izvor :izrada autora

3.3.2 Račun dobiti i gubitka Geoprojekt d.d.(2012.-2015.)

Tablica 4- prikaz računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.

Stavke	2012.	2013.	2014.	2015.
Poslovni prihodi	10.669.255	12.296.679	13.795.975	14.399.947
Prihodi od prodaje	9.570.712	12.052.729	13.454.063	14.247.324
Ostali prihodi	1.098.543	243.950	341.912	152.623
Poslovni rashodi	10.647.120	11.666.123	13.245.899	13.898.966
Mateijalni troškovi	3.997.676	3.916.818	3.671.639	4.810.070
Troškovi osoblja	4.696.464	5.827.866	6.314.813	6.319.096
Amortizacija	371.322	288.466	431.866	704.572
Vrijednosno usklađivanje kratkotr.Imovine	1.223	295.086	5.038	268.061
Rezerviranja	448.262	0	627.901	172.226
Ostali troškovi poslovanja	1.132.173	1.337.887	2.194.642	1.624.941
Financijski prihodi	75.048	81.166	202.047	130.974
Financijski rashodi	5.901	6.241	102.817	16.928
Izvaredni-ostali prihodi	755.787	0	24.709	0
Izvaredni-ostali rashodi	243.413	92.679	0	0
Ukupni prihodi	11.500.090	12.377.845	14.022.731	14.530.921
Ukupni rashodi	10.896.434	11.765.043	13.348.716	13.915.894
Dobit ili gubitak prije Oporezivanja	603.656	612.802	674.015	615.027
Porez na dobit	166.070	176.114	187.401	217.260
Dobit ili gubitak razdoblja	437.586	436.688	486.614	397.767

Izvor:izrada autora

3.3.3 Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

Horizontalna analiza je usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka i promjena tih svota tijekom vremena(za više uzastopnih godišnjih izvješća) u apsolutnom i relativnim iznosima.³¹. Ona omogućuje uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje kako bi se otkrile tendencije i brzina promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja. Kako bi rezultati bili sto što vjerodostojniji potrebno je uzeti u promatranje što više godina.

3.3.3.1. Horizontalna analiza bilance poduzeća Geoprojekt d.d.

Tablica 5- Horizontalna analiza bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.

STAVKE	Apsolutna razlika(u kn)			Relativna razlika(u %)		
	2013.-2012.	2014.-2013.	2015.-2014.	2013.-2012.	2014.-2013.	2015.-2014.
Dugotrajna imovina	73.740	413.402	105.535	1.94	10.67	2.46
Nematerijalna imovina	35.628	13.164	-14.997	956,46	33.45	-28.56
Materijalna imovina	89.059	917.704	165.294	3.51	34,96	4.67
Dugotrajna financijska imovina	-50.947	-517.466	-44.762	-4,04	-42,82	-6,92
Kratkotrajna imovina	320.360	-226.374	115.268	5,4	-3,62	1,91
Zalihe	0	2.000	-460	/	/	-23
Potraživanja	238.883	-868.897	1.153.588	6,71	-22,86	39,352
Kratkotrajna financijska imovina	535.256	21.975	-577.182	52,48	1,41	-36,6
Novac u blagajni i banci	-453.779	618.548	-460.678	-33,7	69,25	-30,47
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	-1.628	-25.373	3.183	-2,82	-45,16	10,33
UKUPNO AKTIVA	392.472	161.655	223.986	4,01	1,6	2,2
Kapital i rezerve	540.984	-277.697	-39.818	7,01	-3,36	-0,5
Temeljni(upisani) kapital	0	0	0	0	0	0
Kapitalne rezerve	0	0	0	0	0	0
Rezerve iz dobiti	104.296	0	0	17,38	0	0
Revalorizacijske rezerve	0	-770.801	-15.577	/	/	2,02

³¹ Belak, V.(1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb

Zadržana dobit ili preneseni gubitak	437.586	443.178	64.605	0	101,27	7,33
Dobit ili gubitak poslovne godine	-898	49.926	-88.846	-0,205	11,43	-18,26
Rezerviranja	-21.217	534.748	172.226	-3,85	101,1	16,2
Dugoročne obveze	-67.703	14.928	-3.894	-100	/	-26,1
Kratkoročne obveze	-478.496	293.084	108.567	-33,013	30,2	8,6
Odgođeno plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja	418.904	-403.408	-13.095	/	-96,3	-84,51
UKUPNA PASIVA	392.472	161.655	223.986	4,01	1,6	2,2

izvor: izrada autora

Podatci iz tablice pokazuju kako se u promatranom razdoblju vrijednost ukupne imovine konstantno povećavala, tako je ista u 2015.godine bila veća za 2,2% (223.986 kn) u odnosu na prethodnu godinu. Dugotrajna materijalna imovina također bilježi konstantan rast u promatnom razdoblju, a najveći rast dugotajne imovine u promatranom razdoblju događa se u 2014.godini kad dugotrajna imovina raste 10.67% (413.402 kn) u odnosu na prethodnu godinu, a taj rast je uzrokovan znatnim povećanjem materijalne imovine (917.704 kn). Kratkotrajna imovina se smanjuje u 2014. godini za 3,62% u odnosu na prethodnu godinu, a to smanjenje je uzrokovano smanjenjem potraživanja za 22,86% (868.897 kn). Kapital i rezerve bilježe rast 2013. godine od 7,01% (540.984 kn) u odnosu na prethodnu godinu, a u 2014. godini bilježe pad od 3,36 % (277.697 kn) u odnosu na 2013. godinu i to zbog minusa u revalorizacijskim rezervama koji se nastavlja u 2015.godini, ali ga ovaj put uzrokuje smanjenje dobiti tekuće godine od 18,26%. Dugoročne obveze 2013. godine padaju za 100% (67.703 kn) u odnosu na 2012.godinu i iznose 0 kn. Kratkoročne obveze se smanjuju u 2013. godini za 33,013% (478.496 kn) u odnosu na prethodnu godinu, a nakon toga slijedi konstantni rast koji je najveći 2014. godini i iznosi 30,2% (293.084 kn).

3.3.3.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 6- Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.

STAVKE	APSOLUTNA RAZLIKA(u kn)			RELATIVNA RAZLIKA(u %)		
	2013.vs. 2012.	2014.vs. 2013.	2015.vs. 2014.	2013.vs 2012.	2014.vs. 2013.	2015.vs. .2014
Poslovni prihodi	1.627.424	1.499.296	603.972	15,25	12,19	4,38
Prihodi od prodaje	2.482.017	1.401.334	793.261	25,93	11,63	5,90
Ostali prihodi	-854.593	97.962	-189.289	-77,79	40,15	-55,4
Poslovni rashodi	1.019.003	1.579.776	653.067	9,57	13,54	4,93
Materijalni troškovi	-80.858	-245.179	1.138.431	-2,02	-6,26	31,01

Troškovi osoblja	1.131.402	486.947	4.283	24,1	8,35	0,07
Amortizacija	-82.856	143.400	272.706	-22,31	49,71	63,15
Vrijednosno usklađivanje kratkotr. Imovine	293.863	-290.048	263.023	24028,05	-98,29	5220,78
Rezerviranja	-448.262	627.901	-455.675	-100	/	-72,5712
Ostali troškovi poslovanja	205.714	856.755	-569.701	18,17	64,04	-25,96
Financijski prihodi	6.118	120.881	-71.073	8,15	148,93	-35,18
Financijski rashodi	340	96.576	-85.889	5,76	1547,44	-83,54
Izvredni-ostali prihodi	-755.787	24.709	-24.709	-100	/	-100
Izvredni-ostali rashodi	-150.734	-92.679	0	-61,92	-100	/
Ukupni prihodi	877.755	1.644.886	508.190	7,63	13,29	3,62
Ukupni rashodi	868.609	1.583.673	567.178	7,97	13,46	4,25
Dobit ili gubitak prije Oporezivanja	9.146	61.213	-58.988	1,515	9,99	-8,75
Porez na dobit	10.044	11.287	29.859	6,05	6,41	15,933
Dobit ili gubitak razdoblja	-898	49.926	-88.847	-0,205	11,43	-18,26

Izvor: Izrada autora

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka pokazuje da su se ukupni prihodi poduzeća povećali u 2013. godini za 7,63% (877.755 kn) u odnosu na prethodnu godinu te se trend rasta uočava u svim promatranim godinama. Što se tiče poslovne aktivnosti, poslovne prihodi su se povećali za 15,25% pritom su rasli i poslovni rashodi (9,57%). Poduzeće je u 2013. godini ostvarilo dobitak koji je u odnosu na prethodno razdoblje veći za 1,515%(9.146kn).Finacijski prihodi u 2013 godini bilježe rast od 8,15%(6.118kn), taj rast je veći od rasta financijskih rashoda što dovodi do povećanja prihoda. Izvredne aktivnosti u 2013. godini bilježe pad rashoda (61,92%) i prihoda (100%). U 2014. ukupni prihodi su se povećali za 13,29% (1.644.886 kn) u odnosu na 2013. godinu, a uzrok tome je u povećanju poslovnih, financijskih i izvrednih prihoda. Poslovni prihodi u 2014. godini su se povećali za 12,19%, dok su poslovni rashodi bilježili još veći rast (13,54%). Međutim, financijski i izvredni prihodi su ostvarili veći rast od njihovih rashoda, a to je dovelo do povećanja dobiti prije oporezivanja od 9,99 %. U 2015. godini je ostvaren dobitak, ali u odnosu na 2014. godinu on je smanjen za 8,75 % (58.988kn). U toj godini ukupni prihodi su rasli (508.190 kn) međutim njihov rast je bio manji od rasta ukupnih rashoda (567.178) u apsolutnom iznosu.

3.3.4 Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

Vertikalna analiza je uspoređivanje financijskih podataka u jednoj godini³². Da bi se provela vertikalna analiza, potrebni su strukturni financijski izvještaji. Oni daju uvid u strukturu te se koriste prilikom uspoređivanja s drugim poduzećima.

3.3.4.1. Vertikalna analiza aktive bilance

Tablica 7- vertikalna analiza aktive bilance tvrtke Geoprojekt za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Stavke	2012.	Udjel (u %)	2013.	Udjel (u %)	2014.	Udjel (u %)	2015.	Udjel (u %)
Dugotrajna imovina	3.798.905	38,824	3.872.645	38,05	4.286.047	41,45	4.391.582	41,58
Nematerijalna imovina	3.725	0,1	39.353	1,02	52.517	1,22	37.520	0,85
Materijalna imovina	2.535.665	66,75	2.624.724	67,78	3.542.428	82,65	3.707.722	84,43
Dugotrajna financijska imovina	1.259.515	33,15	1.208.568	31,20	691.102	16,13	646.340	14,72
Kratkotrajna imovina	5.928.331	60,586	6.248.691	61,4	6.022.317	58,25	6.137.585	58,1
Zalihe	0	0	0	0	2.000	0,03	1.540	0,02
Potraživanja	3.561.413	60,07	3.800.296	60,818	2.931.399	48,67	4.084.987	66,56
Kratkotrajna financijska imovina	1.019.951	17,21	1.555.207	24,888	1.577.182	26,2	1.000.000	16,29
Novac u blagajni i banci	1.346.967	22,72	893.188	14,294	1.511.736	25,1	1.051.058	17,13
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	57.813	0,59	56.185	0,55	30.812	0,3	33.995	0,32
UKUPNO AKTIVA	9.785.049	100	10.177.521	100	10.339.176	100	10.563.162	100

Izvor: izrada autora

Vertikalna analiza služi za usporedbu financijskih podataka u jednoj godini. Kao baza za izračun koristila se ukupna aktiva to jest pasiva. Promatranjem aktive bilance može se uočiti da je u sve četiri godine udio kratkotrajne imovine veći od udjela dugotrajne imovine. Udio dugotrajne imovine u promatrane četiri godine iznosi 40%, a udio kratkotrajne imovine iznosi 60%. Udio kratkotrajne imovine pokazuje trend pada, najveća stavka unutar navedenog parametra su potraživanja 66,5. Udio dugotrajne imovine također pokazuje konstantni rast, a unutar njega najveći udio ima stavka materijalna imovina (84,43%). U materijalnoj imovini najveći udio imaju postrojenja i oprema (56,86 %). Udio dugotrajne financijske imovine tijekom promatrane četiri godine značajno pada. 2012. godine iznosi 33,15% dok 2015. iznosi 14,72%.

³² Žager i ostali, 2008. str. 230

Kratkotrajna imovina je imala razdoblje pada u 2014. i 2015. godini, a do tog razdoblja je došlo zbog pada najzastupljenije stavke, a to su potraživanja. Druga najvažnija stavka u kratkotrajnoj imovini je novac u blagajni i banci. Dotična stavka pokazuje tendenciju rasta to jest u 2012. je iznosila 22,72%, a 2015. iznosi 17.13%.

3.3.4.2. Vertikalna analiza pasive bilance

Tablica 8- Vertikalna analize pasive bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Stavke	2012.	Udjel (u %)	2013.	Udjel (u %)	2014.	Udjel (u %)	2015.	Udjel (u %)
Kapital i rezerve	7.717.553	78,871	8.258.537	81,14	7.980.840	77,19	7.941.022	75,18
Temeljni(upisani) kapital	6.657.300	86,262	6.657.300	80,61	6.657.300	83,42	6.657.300	83,83
Kapitalne rezerve	22.628	0,293	22.628	0,27	22.628	0,28	22.628	0,28
Rezerve iz dobiti	600.039	7,775	704.335	8,53	704.335	8,82	704.335	8,87
Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0	-770.801	-9,65	-786.378	-9,9
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	0	0	437.586	5,3	880.764	11,04	945.369	11,91
Dobit ili gubitak poslovne godine	437.586	5,67	436.688	5,29	486.614	6,09	397.768	5,01
Rezerviranja	550.359	5,624	529.142	5,2	1.063.890	10,3	1.236.116	11,7
Dugoročne obveze	67.703	0,692	0	0	14.928	0,14	11.034	0,1
Kratkoročne obveze	1.449.434	14,813	970.938	9,54	1.264.022	12,22	1.372.589	13
Odgođeno plaćanja troškova i prihod budućeg razdoblja	0	0	418.904	4,12	15.496	0,15	2.401	0,02
UKUPNA PASIVA	9.785.049	100	10.177.521	100	10.339.176	100	10.563.162	100

Izvor: izrada autora

Promatrajući podatke iz vertikalne analize pasive, vidljivo je da kapitali i rezerve čine najveći dio. U 2015. godini, iznose 7.941.022 kn to jest 75,18%. Međutim, promatrajući ove četiri godine možemo

zaključiti da udio kapitala i rezerva pada (u 2012. iznosi 78,87% dok 2015. iznosi 75,18%). Udio dugoročnih obveza izuzetno je nizak i iznosi 0,1% za 2015. godinu.

Udio kratkoročnih obveza iznosi 13% za 2015. godinu.

Iz date strukture pasive, može se zaključiti da je udio samofinanciranja izrazito visok.

3.3.4.3. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Stavke	2012.	Udjel (u %)	2013.	Udjel (u %)	2014.	Udjel (u %)	2015.	Udjel (u %)
Poslovni prihodi	10.669.255	92,78	12.296.679	99,34	13.795.975	98,38	14.399.947	99,1
Prihodi od prodaje	9.570.712	89,7	12.052.729	98,02	13.454.063	97,52	14.247.324	98,94
Ostali prihodi	1.098.543	10,3	243.950	1,98	341.912	2,48	152.623	1,06
Poslovni rashodi	10.647.120	97,71	11.666.123	99,16	13.245.899	99,23	13.898.966	99,88
Mateijalni troškovi	3.997.676	37,55	3.916.818	33,57	3.671.639	27,72	4.810.070	34,61
Troškovi osoblja	4.696.464	44,11	5.827.866	49,96	6.314.813	47,67	6.319.096	45,46
Amortizacija	371.322	3,49	288.466	2,47	431.866	3,26	704.572	5,07
Vrijednosno usklađivanje kratkotr.Imovine	1.223	0,01	295.086	2,53	5.038	0,04	268.061	1,93
Rezerviranja	448.262	4,21	0	0	627.901	4,74	172.226	1,24
Ostali troškovi poslovanja	1.132.173	10,63	1.337.887	11,47	2.194.642	16,57	1.624.941	11,69
Financijski prihodi	75.048	0,65	81.166	0,66	202.047	1,44	130.974	0,9
Financijski rashodi	5.901	0,05	6.241	0,05	102.817	0,77	16.928	0,12
Izvaredni-ostali prihodi	755.787	6,57	0	0	24.709	0,18	0	0
Izvaredni-ostali rashodi	243.413	2,24	92.679	0,79	0	0	0	0
Ukupni prihodi	11.500.090	100	12.377.845	100	14.022.731	100	14.530.921	100
Ukupni rashodi	10.896.434	100	11.765.043	100	13.348.716	100	13.915.894	100

Izvor:prikaz autora

Tablica 9- Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdbolje

Poslovni prihodi pokazuju tendenciju rasta. 2012. godine su iznosili 10.669.225 kn ,a njihov udio u

ukupnim prihodima je iznosio 92,78%. 2015. poslovni prihodi iznose 14.399.947kn, a njihov udio iznosi 99,1%.

Istovremeno sa prihodima, rastu i rashodi. 2012. poslovni rashodi iznose 10.647.120 kn, a njihov udio u ukupnim rashodima iznosi 97,71%. 2015. poslovni rashodi iznose 13.898.966, a njihov udio je 99,88%

U poslovnim prihodima najveći udio imaju prihodi od prodaje koji pokazuju trend rasta, Naime, 2012. su iznosili 9.570.712kn, a njihov udio u ukupnim prihodima iznosio je 89,7%, dok su 2015. iznosili 14.247.324 kn ,a njihov udio je iznosio 98,94%.

U poslovnim rashodima najveći udio imaju troškovi osoblja. Tijekom vremena, njihov udio u ukupnim rashodima je prilično stalan i iznosi oko 45%. Amortizacija raste te se u promatranom razdoblju njezin udio u poslovnim rashodima povećao s 3,49% na 5,07%.

3.4 Analiza pomoću pokazatelja

3.4.1 Pokazatelji likvidnosti

Tablica 10- Prikaz pokazatelja likvidnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Pokazatelji likvidnosti	2012.	2013.	2014.	2015.
Koeficijent tekuće likvidnosti	4,0901	6,435726	4,764408	4,471539
Koeficijent ubrzane likvidnosti	4,0901	6,435726	4,762826	4,470417
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,929306	0,919923	1,195973	0,765749
Koeficijent financijske stabilnosti	0,487961	0,468926	0,536039	0,552257

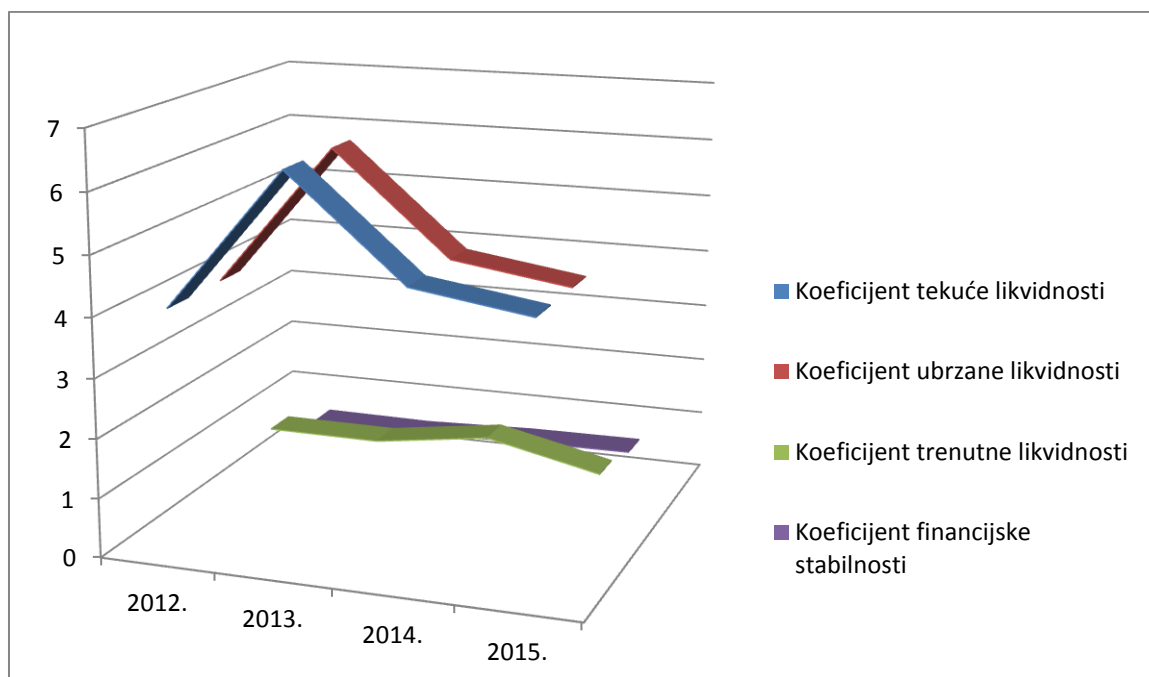
Koeficijent tekuće likvidnosti je omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. On predstavlja sposobnost poduzeća da podmiri trenutne obveze. Promatrajući koeficijent tekuće likvidnost, uočava se da uglavnom teži vrijednostima oko 4,5 s iznimkom 2013. godine kada je iznosio 6,43. Iz ovih vrijednosti, može se zaključiti da je poduzeće bilo u stanju podmiriti svoje tekuće obveze tijekom promatrane četiri godine. Zadovoljavajuća vrijednost koeficijenta je ona koja ne odstupa od industrijskog prosjeka, a pošto nisu dostupni podatci o industrijskom prosjeku, ne može se komentirati idealna vrijednost koju bi koeficijent tekuće likvidnosti u ovom slučaju trebao imati.

Koeficijent ubrzane likvidnosti je gotovo identičan kao i koeficijent tekuće zbog malih zaliha koje su zanemarive u izračunu.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, tj. novčanim sredstvima. U slučaju dotičnog poduzeća, ima nepravilno

kretanje. 2012. iznosi 0,929, 2013. 0,9199, 2014. 1,616, a 2015. iznosi 0,766. Navedeni koeficijent mora iznositi minimalno 0,1. Kao što se vidi iz priloženog, navedeni kriterij je višestruko zadovoljen.

Koeficijent financijske stabilnosti je omjer dugotrajne imovine i zbroja kapitala i dugoročnih obveza. U tablici se vidi da se koeficijent financijske stabilnosti svake godine povećava što ukazuje na negativan trend, ali još uvijek iznosi manje od 1 što znači da je na zadovoljavajućoj razini.

Graf 1- Grafički prikaz pokazatelja likvidnosti

3.4.2. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 11- Prikaz pokazatelja aktivnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.

Pokazatelji aktivnosti	2012.	2013.	2014.	2015.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,175272	1,216194	1,356272	1,375622
Koeficijent obrta dugotrajne imovine	3,027212	3,196225	3,271717	3,308812
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,939853	1,98087	2,328461	2,367531
Koeficijent obrta potraživanja	2,687336	3,171524	4,589639	3,487728
Trajanje naplate potraživanja u danima	135,8222	115,0866	79,52695	104,6527

Koeficijent obrta ukupne imovine je omjer ukupnih prihoda i ukupne imovine. On pokazuje koliko učinkovito poduzeće koristi svoju imovinu. 2012. godine poduzeće je na 1 kunu imovine ostvarilo 1,17 kunu ukupnih prihoda. U narednim godinama dolazi do minimalnog povećanja pa 2015. tvrtka na 1 kunu imovine ostvaruje 1,37 kuna ukupnih prihoda.

Obrt dugotrajne imovine predstavlja omjer ukupnih prihoda i dugotrajne imovine , a pokazuje koliko uspješno tvrtka koristi dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda.

Cilj je imati što veću vrijednost jer to pokazuje da je manje novca potrebno za stvaranje prihoda. U ovom slučaju, može se vidjeti da obrt dugotrajne imovine pokazuje pozitivan trend i da se povećava iz godine u godinu.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine je omjer ukupnih prihoda tvrtke i njene kratkotrajne imovine. Možemo vidjeti da se kratkotrajna imovina tvrtke 2012. obrnula 1,94 puta, a 2015. 2,36 puta. Ovaj koeficijent pokazuje pozitivan trend to jest raste iz godine u godinu.

Koeficijent obrta potraživanja stavlja u omjer prihod od prodaje sa stanjem na kontu potraživanja. Vidljivo je da se navedeni koeficijent iz godine u godinu povećava pa tako 2012. godine na svaku kunu potraživanja je ostvareno 2,678 kuna prihoda od prodaje, a 2015. godine na svaku kunu potraživanja je ostvareno 3,478 kuna prihoda od prodaje.

Trajanje naplate potraživanja u danima je mjera za vrijeme koje je potrebno da se pojedina prodaja pretvori u novac. Ona pokazuje tendenciju smanjivanja tijekom godina pa je 2012. iznosila 135,82 dana, a 2015. iznosi 104,65 dana. Trend smanjivanja je pozitivan trend jer to znači da je došlo do brže naplate potraživanja.

3.4.3. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 12- Prikaz pokazatelja zaduženosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Pokazatelji zaduženosti	2012.	2013.	2014.	2015.
Koeficijent zaduženosti	0,148127	0,0954	0,123699	0,130986
Koeficijent vlastitog financiranja	0,788709	0,811449	0,771903	0,751766
Odnos duga i glavnice	0,196583	0,117568	0,160253	0,174237
Stupanj pokrića I	203,152	213,25314	186,2051	180,8237
Stupanj pokrića II	204,9342	213,25314	186,5534	181,075

Izvor: prikaz autora

Koeficijent zaduženosti je omjer ukupnih obveza i ukupne imovine. Ovaj koeficijent nema pravilno kretanje. Tako je 2012. godine iznosio 0,148, što bi značilo da je 14,8% imovine financirano iz tuđih izvora, a iduće 2013. godine iznosi 0,0954 što znači da je 0.9% imovine bilo financirano iz tuđih izvora. 2014. godine iznosio je 0,12, a 2015. iznosi 0.13. Ciljana vrijednost dotičnog koeficijenta je 50% ili manja, što znači da poduzeće uspješno kontrolira svoje dugove.

Koeficijent vlastitog financiranja je pokazatelj koji je oprečan koeficijentu zaduženosti. On mjeri koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala. Navedeni koeficijent ima nepravilno kretanje tako da 2012. iznosi 0,7887, 2013. iznosi 0,811, a 2014. 0,7719 te 2015. 0,7517. Uglavnom, može se zaključiti da tvrtka najvećim dijelom financira imovinu iz vlastitog kapitala.

Gornja vrijednost odnosa duga i glavnice je 2:1, a neki konzervativniji smatraju da bi vrijednost trebala biti najviše 1:1. U tablici je vidljivo da navedeni koeficijent pokazuje tendenciju prema vrijednosti 0,18 što znači da je glavnica puno veća od duga.

Stupanj pokrića I. i II. govore o pokriću dugotrajne imovine glavnicom (stupanj pokrića I.), tj. glavnicom uvećanom za dugoročne obveze (stupanj pokrića II.). U sve četiri promatrane godine, vlastiti izvori financiranja premašuju iznos dugotrajne imovine, pa su tako 2013. godine 203% ili 2,03 puta veći od dugotrajne imovine, a 2015. iznose 180% dugotrajne imovine. Sukladno tome se ponaša i stupanj pokrića II.

3.4.4 Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 13- Prkaz pokazatelja ekonomičnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.

Pokazatelji eknomičnosti	2012.	2013.	2014.	2015.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,055399	1,0520867	1,050493	1,044196
Ekonomičnost prodaje	1,227178	1,2368517	1,347232	1,280179

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja je omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Za prve tri godine iznosi 1,05 što znači da su ukupni prihodi bili veći od rashoda 5%, a za 2015. iznosi 1,044 što znači da su ukupni prihodi veći od rashoda za 4%.

Pokazatelj ekonomičnosti prodaje je omjer prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Za 2012. godinu iznosio je 1,22 , što znači da je prihod od prodaje 22% veći od rashoda od prodaje. Analogno tome, prihod od prodaje je 2013. bio veći za 23%, 2014. za 34%, a 2015. za 28% od rashoda od prodaje.

3.4.5 Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 14- Prikaz pokazatelja profitabilnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine

pokazatelji profitabilnosti	2012.	2013.	2014.	2015.
Bruto profitna marža	0,091589	0,1914956	0,257737	0,218859
Neto profitna marža	0,045721	0,0362315	0,036169	0,027919
Povrat na ukupnu imovinu(ROA)	0,04472	0,0429071	0,047065	0,037656
Povrat na vlastiti kapital(ROE)	0,0567	0,0528772	0,060973	0,05009

Bruto profitna marža je omjer razlike između prodaje i troškova za prodano. 2012. godine iznosila je 0,09, 2013. 0,19, a 2014. 0,25 te 2015. 0,21.

Neto profitna marža je omjer razlike neto dobitka i dividende prioritetnih dioničara te prodaje. Ovaj parametar pokazuje trend pada tijekom vremena. 2012. na 100 kuna prihoda od prodaje se dobije 4,6 kuna neto dobitka, a 2015. na 100 kuna prihoda od prodaje proizlazi 2,8 kuna neto dobitka.

Povratak na ukupnu imovinu je omjer razlike neto dobitka i dividende prioritetnih dioničara te ukupne imovine. 2012. je na svakih 100 kuna korištene imovine je ostvareno 4,4 kune neto dobitka, a 2015. godine je na svakih 100 kuna korištene imovine ostvareno 4,29 kuna neto dobitka.

Povrat na vlastiti kapital je omjer neto dobitka nakon prioritetnih dividendi i trajnog kapitala. U 2012. godini na 100 kuna vlastitog kapitala, poduzeće je ostvarilo povrat od 5,67 kuna, u 2013. 5,29, u 2014. 6,09, a 2015. 5 kuna povrata (neto dobitka). Navedeni pokazatelj pokazuje trend polaganog pada, izuzevši 2014. godine kada je porastao.

4. Zaključak

Kako bi tvrtka uspješno poslovala i dugo se zadržala na tržištu, potrebno je imati kvalitetan tim stručnjaka koji redovito sastavljaju financijska izvješća. Analiza financijskih izvješća je krucijalan dokument koji utječe na buduće poslovanje tvrtke. Taj utjecaj se dvojako očituje. Naime, on utječe na odluke menadžmenta tvrtke, ali i na odluke vanjskih poslovnih suradnika i potencijalnih investitora.

Provedena je analiza poslovanja poduzeća Geoprojekt d.d. u razdoblju od 2012. do 2015. godine na temelju godišnjih izvješća za navedene godine. Provedena je horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te su izračunati i analizirani pokazatelji uspješnosti poslovanja (likvidnosti, aktivnosti, zaduženosti i profitabilnosti).

U promatranom razdoblju poslovanje tvrtke Geoprojekt d.d. Split nije pokazalo značajnije oscilacije. Ipak možemo reći da je najbolji financijski učinak ostvaren 2014. godine. Neto dobit poduzeća u promatranom razdoblju je podjednaka osim u posljednjoj godini kada se smanjuje za 100 000 kuna. Ukupni prihodi konstantno rastu, a zajedno s njima rastu i ukupni rashodi.

Analizom pokazatelja likvidnosti, utvrđeno je da je koeficijent tekuće likvidnosti izrazito visok. Ostali pokazatelji likvidnosti (koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti, koeficijent trenutne likvidnosti) imaju zadovoljavajuće vrijednosti. Poduzeće je bilo u stanju podmiriti svoje tekuće obveze tijekom promatrane četiri godine

Pokazatelji aktivnosti govore o tome koliko uspješno poduzeće koristi svoju imovinu. Navedeni pokazatelji upućuju da tvrtka u promatranom razdoblju uspješno koristi svoje resurse. Pokazatelji zaduženosti pokazuju strukturu kapitala i načine na koje poduzeće financira svoju imovinu. Koeficijent zaduženosti ima nisku vrijednost u promatranom razdoblju (2012. iznosi 14%, a 2015. 13%) što ukazuje na niski udio tuđeg kapitala koji se koristi u financiranju tvrtke odnosno veliki udio samofinanciranja (2015. je iznosio 75%).

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Navedeni pokazatelji (ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje) ukazuju na to da su prihodi bili veći od rashoda za 4,5% u posljednjoj godini promatranog razdoblja poslovanja.

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade tvrtke, odnosno pokazuju ukupni efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarenja profita. U promatranom razdoblju bilježimo blagi profitabilnosti.

Na temelju svih podataka i analiza provedenih u istraživačkom dijelu ovoga završnoga rada, dolazi se do zaključka da je Geoprojekt d.d. likvidna, solventna, profitabilna i financijski stabilna.

Literatura

1. BELAK, V., Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, 1995
2. doc.dr.sc. BOŽO VUKOJA, <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf>
3. <http://web.efzg.hr/dok/RAC//hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf>
4. Šarlija 2009 https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf
5. Vidučić Lj. , Financijski menadžment, 8. izdanje 2012.
6. Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/15 i 134/15
7. Žager, K., Žager L., (2008): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb

Sažetak

Analiza financijskih izvješća je postupak kojim se dobiva uvid u poslovanje tvrtke u promatranom razdoblju. Bitna je zbog toga što utječe na odluke menadžmenta, ali i potencijalnih investitora u tvrtku. U prvom dijelu rada su detaljnije analizirani i opisani parametri koji se koriste u analizi poslovanja.

U drugom dijelu rada analizirano je poslovanje tvrtke Geoprojekt dd. Na temelju rezultata analize izvedeni su brojni zaključci. Najvažniji zaključak je da je poduzeće Geoprojekt dd profitabilna, likvidna i financijski stabilna tvrtka.

Summary

Analysis of financial reports is a procedure which is used to get an insight into business dealings of a company in a certain period of time. It is a rather important procedure because not only does it affect the decisions of the management of the company, but also it affects the decisions of the potential investors into the company. The parameters, which are used in the analysis of business dealings, are described in more detail in the first part of the thesis.

The business dealings of Geoprojekt d.d. are analysed in the second part of the thesis. The numerous conclusions have been made based on the results of analysis. The most important conclusion is that Geoprojekt d.d. is a profitable, liquid and financially stable company.

Popis tablica i slika

Popis tablica

Tablica 1 skraćeni prikaz sastavljanja računa dobiti i gubitka	9
Tablica 2- prikaz pokazatelja investiranja.....	22
Tablica 3- prikaz bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine	28
Tablica 4- prikaz računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.	29
Tablica 5- Horizontalna analiza bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.....	30
Tablica 6- Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.....	31
Tablica 7- vertikalna analiza aktive bilance tvrtke Geoprojekt za razdoblje od 2012. do 2015. godine	33
Tablica 8- Vertikalna analize pasive bilance tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine.....	34
Tablica 9- Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine.....	35
Tablica 10- Prikaz pokazatelja likvidnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine	36
Tablica 11- Prikaz pokazatelja aktivnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.	37
Tablica 12- Prikaz pokazatelja zaduženosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine.....	38
Tablica 13- Prkaz pokazatelja ekonomičnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015.	39
Tablica 14- Prikaz pokazatelja profitabilnosti tvrtke Geoprojekt d.d. za razdoblje od 2012. do 2015. godine.....	40

Popis slika

Slika 1- Organizacijski ustroj tvrtke Geoprojekt d.d.	24
Slika 2- shema organizacijske strukture tvrtke Geoprojekt d.d.	25

Popis grafova

Graf 1- Grafički prikaz pokazatelja likvidnosti	37
---	----

